

Autorka diplomové práce zúročila své znalosti a metodologickou výbavu získanou v průběhu studií výběrem tématu, které se úzce váže k oboru, který studuje. Její práce se nachází na pomezí soudobých dějin historiografie a orální historie. Inspirací pro autorku byly některé texty publikované na podobná, širše zaměřená témata, jak tuzemské, tak i zahraniční provenience. Výběr tématu podle mého soudu představuje velkou výzvu, zároveň však staví autorku do nelehké pozice, neboť ji pasuje do role „zúčastněné pozorovatelky“. Otázkou zůstává, do jaké míry se nelehký úkol autorce podařilo naplnit.

Vedle historické obsahové analýzy dobových textů a vybraných pramenů pak hlavním metodologickým přístupem a zároveň i velkým přínosem autorky je využití orální historie. Tyto přístupy jsou pro zpracování takového druhu práce plně akceptovatelné. Pokud bych se měl zastavit u hodnocení využití pramenů základny, pak ta se skládá z více zdrojů. Autorka se v první řadě opírá o analýzu a dílčí interpretaci celkem sedmnácti orálně historických rozhovorů, z nichž část vznikla v roce 2011 a je uložena ve sbírkách Centra orální historie ÚSD AV ČR v.v.i. Další část – šest rozhovorů – byla nahrána v letech 2014 až 2015 a tazatelkou byla autorka sama. Za doplňkové prameny pak slouží dostupné elektronické zdroje (především webové stránky projektů či charakterizovaných institucí) a dále pak autorka při svém zastavení nad oborovými dějinami těží také z analýzy publikovaných dobových textů (knih, článků, recenzí apod.) a také z tištěných interních zpravodajů ÚSD. Historický interpretační rámec autorce dává také znalost široké palety sekundární literatury, která je jednak metodologického a metodického charakteru (zejména k problematice orální historie), ale také literatury historiografické. Zejména v oblasti literatury k dějinám historiografie by bylo možné soubor značně rozšířit (namátkou mě napadají relevantní práce Michala Pullmanna, Pavla Koláře či Lucie Storchové a kolektivu, případně pak souborné dílo Georga Iggerse), i tak však výsledný soubor pramenů a literatury podle mého soudu poskytuje dostatečný prostor pro analýzu a interpretaci a rozšíření dosavadního horizontu poznání.

Práce disponuje sice relativně jednoduchou, ale promyšlenou a čtenářsky srozumitelnou strukturou, kdy vedle části teoreticko-metodologické zde najdeme i část analyticko-interpretativní. Zatímco v první části se autorka snaží osvětlit pozadí vývoje a shrnout jeho základní etapy a momenty a také metodologické/metodické aspekty svého výzkumu s důrazem na orálněhistorickou část. V této souvislosti bych proto chtěl autorce položit do diskuze otázku, kde jsou uloženy jí natočené rozhovory a zdali vůbec a jaké jsou případně další možnosti jejich badatelského využití? Mou další otázkou, jež byla naznačena v úvodu, je její badatelská sebereflexe, tj. jak autorce při psaní napomáhala nebo naopak limitovala skutečnost, že studuje obor, o němž posléze jako historička píše?

Pilířem práce je pak část druhá, v níž se autorka snaží popsat obecný vývoj orální historie v českém prostředí po roce 1989, s akcentem zejména v devadesátých letech a to na příkladu vybraných institucí a projektů. Do hledáčku její pozornosti se tak dostávají zejména badatelská snažení z rámce ÚSD AV ČR v.v.i., dále pak projekt Paměť žen iniciovaný neziskovou organizací Gender Studies, sbírka rozhovorů Židovského muzea v Praze nebo projekty z oblasti zkoumání lokální filmové kultury FF MU v Brně. Na závěr této části pak autorka analyzuje postoje vybraných narátorů (zejména těch, s nimiž sama realizovala rozhovory) ke klíčovým otázkám výzkumu realizovaným (mj.) prostřednictvím orální historie (výhod a nevýhod, archivace rozhovorů a aplikace orální historie v pedagogické praxi). Vzhledem k tomu, že u těchto analýz posléze poněkud absentuje srovnání s dalšími protagonisty a protagonistkami z oblasti orální historie, chtěl bych požádat autorku, zdali by v průběhu obhajoby mohla srovnat postoje „svých“ narátorů ve vybraných otázkách s postoji

„otců“ a „matek-zakladatelek“ orální historie zveřejněnými např. v knize M. Vaňka: Around the Globe“ (Praha: Karolinum 2013).

Po formální stránce je práce zpracována na dobré úrovni a nemám k ní žádných zásadních výhrad.

Ačkoliv diplomová práce místy působí dojmem spíše dokumentačně-popisného, než díla ryze interpretačního charakteru, právě díky shromáždění velmi důležitých dobových svědectví posuzovaný text považuji za cenný oborový vklad směrem do budoucnosti. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a v případě zdárné obhajoby ji navrhuji hodnocení známkou 2 (velmi dobře).

V Praze 14. 1. 2019

doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.